

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

♦ POLITIKAI NAPILAP ♦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Mackensen vezeti a dobrudsai offenzívát

A bolgárok Szilisztriában 10 ágyut zsákmányoltak — Az oroszok támadásait Bukovinában és a Stochodnál visszavertük — Pflanzner-Baltin lemondott a hadseregparancsnokságról — Olasz vereség a déltiroli fronton — Az angolok kudarcai a Somme-csatában

A román háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 12. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni arcvonatról:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 12. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

A Mackensen vezértábornagy főparancsnoksága alatt álló német és bolgár erők előnyomulásukat a Dobrudsában folytatják.

A macedoniai arcvonalon a Vardar-területen élénk tüzéségi harcok voltak, a Struma mentén pedig a bolgár csapatok sikeres ütközeteket vívtak.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, szeptember 12. A bolgár vezérkar jelenti szeptember 10-én:

A Duna-parton tüzéségi tűz Tekiánál, Vidimél, Lomnál, Grehovonál és Svistovonál.

Csapatunk tegnap bevonultak Szilisztriába, melynek lakossága ünnepélyesen fogadta őket. Szilisztria erődben 10 erődágyut és nagy hadianyagot zsákmányoltunk. Az ellenség a Duna mindkét partján északi és keleti irányban visszavonul. Lovasságunk üldözi.

A román-orosz-szerb csapatok, de különösen a románok hallatlan kegyetlenkedéseket követnek el a bolgár lakosságon. Tutraiban és Szilisztria környékén falvakat fölgyújtottak. Szeptember 7-én Srebna faluban egy román század a férőlakosságot összetartotta és lemészárolta, a gyermekek egy részét bezárta a házakba, melyeket fölgyújtottak. Alifak községből a férfila-

kat elcipeltek és lemészárolták. Számos falu lakosságát összetartották s a bolgár tüzelés ellen fedezetül használták.

A román király Dobrudsában

Bern, szeptember 12. Ferdinánd román király Ivanow orosz tábornok kíséretében a dobrudsai frontra utazott.

Az oláhok visszavonulása

Lugano, szeptember 12. A Secolo tudósítója táviratozza Bukarestből, hogy a román hadseregnek Dobrudsában álló főerejét visszavonták Rasova területére.

(Rasova város a Duna déli partján épült, Cernavoda erősségtől délnyugatra.)

Zürich, szeptember 12. A milanoi lapoknak a román fronton levő haditudósítói jelentik, hogy Tutraiban elvesztése következtében új helyzet állott elő, amely sürgős szükségé teszi, hogy Dobrudsá nyugati vidékéről haladéktalanul visszarendeljék a román csapatokat, míg az egyesült orosz-román haderők Szilisztria mögött fognak fölvonulni.

Az oláhok segítséget kérnek a cártól

Berlin, szeptember 12. A Lokalanzeiger jelenti Kopenhágából: Orosz és román katonai körökben a romániai harcok helyi helyzet nagy nyugtalanságot okoz. A cár a főhadiszállásra nagy haditanácsot hívott egybe, amelyen Ivanow tábornok, valamint a román csapatok főparancsnoka is részt vesz vezérkarával együtt. A román tisztek a haditanácsban szóvá teszik a románok kívánságait és emlékeztetni fogják a cárt arra az ígéretre, hogy annyi csapatot tocsát Románia rendelkezésére, amennyi elegendő az ellenséges invázió megakadályozására.

A csalódott franciák

Bern, szeptember 12. Hervé a következőket írja a Victoire-ban: A francia közvéleményben bizonyos kedvetlenség észlelhető a balkáni események miatt. A román intervenciót követő örömet már csalódás kezdi követni. El kell is-

mernünk, hogy a dolgok kevésbé kedvezően alakulnak, mint ahogy reméltük.

Az olasz sajtó Szilisztria elestéről

Lugano, szeptember 12. Szilisztria elfoglalásának a híre az olasz sajtóban észrevehetően nagy hatást keltett. A Corriere della Sera ezt írja: Nem szabad lekicsinyelni annak a jelentőségét, hogy az ellenség Tutraiban után most Szilisztriát is elfoglalta. A Duna jobbpartja uralkodik a balpart felett és lehetővé teszi, hogy az ellenség ennek a birtokában keresztelje a románok haditervét. A németek és a bolgárok terve nyilván az, hogy a románokat a balpartra vessék, azután a folyót átlépjék s ekkor megtámadják az oroszokat, akiknek oldalát többé már nem védi a folyó. Legfőbb ideje, hogy az ellenség e hatalmas kísérletével szemben a szövetségesek Szalonikinál nagy akciót indítsanak.

Nincs bolgár fogoly

Stockholm, szeptember 12. A Nowoje Wremja haditudósítója jelenti a dobrudsai harcokról: A bolgárok példátlan dühvel vetik magukat csapatainkra. Eddig még egyetlen bolgár katonát sem fogtunk el. Az a hév, amellyel harcolnak, az elemek kitörésével hasonlítható össze. Inkább darabokra vágatják magukat, semhogy fogságba kerüljenek.

A román jelentés

Sajtóhadiszállás, szeptember 12. (Magyar Távirati Iroda.) A román vezérkar jelentése szeptember 11-ikéről:

A Maros és az Olt felső völgyétől nyugatra az ellenség folytatja visszavonulását. — Nagyszombatól nyugatra Sellenberket megszállottuk. Megállapítottuk, hogy az ellenség dum-dum lövedékeket használ. A Sztrij völgyében Merizortól nyugatra több ellenséges támadást visszautasítottunk. Támadásba átment csapataink 2 ágyut és 2 gépfegyvert zsákmányoltak. Dunai front: Az egész dunai fronton csatározások.

A dobrudsai fronton folytatódnak a hadműveletek.

URANIA

Szerda — Gedőrtők szeptember 13-14.

Nordisk-film!

Kisért a múlt

(Der Seeger)

csempészurama 3 felvonásban.

A legpompásabb és legszebb tengeri felvételek.

Főszereplők:

RICHARD SUND,
GRETE ALMROTH és
ECKMANN.

GORDON BELL

hüvelyi dráma 3 felvonásban.

Egy penzنامیسító rendkívül érdektesítő és igazalmas története.

Deutschland

bavárhajó fogadtatása.

Előadások: 5-től 7-ig mérsékelt, 9-től 11-ig rendezes helyárral.

APOLLO

Ma, szerdán!

Előadások 5 órakor mérsékelt, 9 órakor rendezes helyárral.

Switt Barker

deklatív regénye után

Ki ismeri fel e halottat

esodásan érdekés detektív-történet 4 felvonásban.

A Deutschland megőrzése.

Kitűnő kísérő

műsor!

Az orosz háború

* Höfer jelentése

Budapest, szeptember 12. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:*

Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg-arcvonala: A Kárpátokban a harcok tovább folynak. Az Aranyos-Beszterce völgyétől északra és a Felső Czeremosz völgyében levő állásaink ellen intézett ellenséges támadások mind eredménytelenek voltak.

Kelet-Galiciában nincs esemény.

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: A Stochod alsó folyásánál az ellenség sűrű tömegekben megkísérelte vonalaink áttörését, azonban igen súlyos vesztesége mellett visszavertük. Az arcvonalt többiből szakaszán mérsékelt tüzési tüz.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 12. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:*

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: Stara-Czerwyszczétől északra egy nagy tömegekkel intézett orosz támadás akadályaink előtt az oroszok súlyos veszteségei mellett összeomlott.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: A Kárpátokban a Baba Ludova vidékén a Cimbroslava vk. és a Capulon visszavertük az ellenség támadásait. A Cimbroslava elleni támadásnál 170 foglyot ejtettünk.

LUENDORFF, első főszállásmester.

Pflanzer-Baltin bárót fölmentették

Bécs, szeptember 12. (Magyar Távirati Iroda.) A király a következő legfelsőbb kéziratot intézte Pflanzer-Baltin Károly báró vezér-rendes hadseregparancsnokhoz:

Öszinte sajnálkozással vettem tudomásul, hogy Ön megrongált egészsége miatt a *hadseregparancsnokságtól való fölmentését kéri*. Két nehéz háborús év folyamán teljesített odaadó működése után történt elhatározását teljes mértékben méltányolva, indítatva érzem Magam, hogy *kérését teljesítem*. Hálásan emlékezem meg kiváló érdemeiről, amelyeket a legsúlyosabb helyzetekben kifejtett tevékenységével az Ön alá rendelt összes haderők vezetése körül szerzett és különös dicséret elismerésemet fejezem ki Önnek.

Ferenc József.

Készülődés a téli hadjáratra

Berlin, szeptember 12. A *Lokalanzeiger* jelenti: *Az orosz hadügyi kormány nagyon készül a téli háborúra*. Most kell eldölnie annak a fontos kérdésnek, vajon sikerül-e Oroszország számára jégtől mentes kikötőt szerezni, hogy a municiószállítás télen is biztosítva legyen. Az orosz kormány számol azzal az eshetőséggel, hogy az amerikai hadianyagáraktól nem kap olyan tömegű municiót, mint eddig.

Stürmer a főhadiszálláson

Stockholm, szeptember 12. *Stürmer* miniszterelnököt sürgősen a cárhoz hívták a főhadiszállásra. Diplomáciai körökben ennek nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Az olasz háború

* Höfer jelentése

Budapest, szeptember 12. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:*

Az Ets- és az Aspach-völgy közti arcvonalon az olaszok megismételték a Monte Spil-Monte Majo szakasz elleni támadásaikat, azonban érzékeny veszteségük mellett mindenütt visszavertük őket.

A tengeremléken a tüzési tevékenység a Karst-fensík szakaszán fokozódott.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Repülőink támadása olasz katonai telepek ellen

Budapest, szeptember 12. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *Hivatalos jelentés a tengeri eseményekről:*

A szeptember 11-ikéről 12-ikére virradó éjszaka egy-egy tengeri repülőrajunk támadást intézett a jesi-i léghajócsarnok, a falconarai vasuti telepek és az anconai védőütegek ellen. A csarnokot több telitalálat érte. A védőütegek lövték a repülőgépeket, azonban valamennyi sértetlenül visszatért.

HAJÓHADPARANCSNOKSÁG.

Görznel még folyik a harc

Lugano, szeptember 12. A *Secolo* jelenti Görzöböl, hogy *a katonai helyzet egy jöttával sem változott. A külvárosok utcáiban még mindig harcok folynak*. A város belsejébe folytonosan nehéz lövedékek csapnak be és ennek folytán legutóbb egy hid és az egyik színház fassadja elpusztult, a közvetlenül a városháza mellett levő karabinieri-parancsnokság pedig súlyosan megrongálódott.

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 12. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:*

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy arcvonala: *A Some mindkét oldalán az ellenség támadási kísérleteit általában megfúrtuk. A Foureaux- és a Leuse-erdőben az angolok hasztalanul kísérelték meg, hogy kézilgránátharcban tért nyerjenek. Ginchy falu tegnap reggel az ellenség kezére került. A tüzési harc hevesen tovább folyik.*

LUENDORFF, első főszállásmester.

Enver pasa a német főhadiszálláson

Berlin, szeptember 12. A Wolff-ügynökség jelenti: *Enver pasa, a török hadsereg helyettes főparancsnoka, ma a német nagy főhadiszállásra érkezett.*

Urania

Előleges jelentés!

Péntek, szombat vasárnap

A legnagyobb szenzáció!

A KAMELIÁS HÖLGY

Dumas örökbecsű drámája filmen.

Főszereplő: FRANCESKA BERTINI.

A csodás filmtragika legkövetesebb alakítása és a filmgyártás legszebb reneke! **legyelővétel!**

Berlin, szeptember 12. A Wolff-ügynökség közli, hogy *Vilmos császár Enver basát, a török hadsereg helyettes főparancsnokát kinevezte a puskás testőrezredhez á la suite*. A császár ez alkalomból rendkívül szívélyes hangú kabinetrendeletet intézett Enver basához.

A bajor király a békéről

Nürnberg, szeptember 12. Az új igazságügyi palota fölavatása alkalmából a Burgban rendezett lakomán *Lajos bajor király a főpolgármester beszédére adott válaszában a következőket mondta:*

— Nem tudjuk, meddig fog még tartani a háború, de azt az egyet tudjuk, hogy *nem fogunk olyan békét kötni, amely bennünket megaláz, csak olyant, amely az eddiginél jobb helyzetet biztosít számunkra*. Kevés olyan család van, amely vért és vagyonot ne áldozott volna ebben a nehéz küzdelemben. De nehogy azt gondolják azok, akik a harctereken éretünk véreztek, hogy mi, itthonmaradottak csüggedünk. Jóval előbb, mint a háború kitört, ismételten hangoztattam, hogy *nem tudunk eléggé hálásak lenni a császár iránt, amiért olyan hosszú ideig megóvta a békét*. És a császár békeszeretete ellenére ime régóta nehéz harcban állunk, de *még fogjuk vinni a nagy küzdelmet*, hála hős csapataink szívósságának.

Angol amazon-századok

Kopenhága, szeptember 12. A *Berlingske Tidende* jelenti Londonból: *Lady Eastlerenghe vezetésével négy női századot képeztek ki*. A női századok jelzési, hradási, távirai és sofőri szolgálatot fognak teljesíteni az angol hadsereg részére.

A balkáni harctér

* Höfer jelentése

Budapest, szeptember 12. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:*

A cs. és kir. csapatoknál nincs változás.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Sarraillt visszahívják

Lugano, szeptember 12. A *Secolo* párisi tudósítója jelenti: *Most már biztos, hogy Sarraill tábornokot a legközelebbi napokban felmentik*. Utóda *Gouraud* tábornok lesz, aki már uton is van Szalonikiba. — A szalonikii fronton az olasz lapok jelentése szerint már megkezdődött az őszi esőzés s ez némiképp zavarja a szövetségesek hadműveleteit.

A Zaimis-kormány lemondott

London, szeptember 12. (Magyar Távirati Iroda.) A Reuter-ügynökség jelenti Athénből: *Zaimis miniszterelnök benyújtotta a kormány lemondását*.

Genf, szeptember 12. (Magyar Távirati Iroda.) A Havas-ügynökség jelenti Athénből: *A görög kormány a négyes szövetség valamennyi követelését elfogadta*. A rendőrség magára vállalta a tartalékos egyesületek feloszlatását.

A forradalmárok hadosztálya

London, szeptember 12. A *Times* jelenti Szalonikiból szeptember 8-ikáról: *A forradalmi csapatokat egy hadosztályvá alakították*. — Mytilenéből és Thasosból önkéntesek érkeztek, akik be akarnak lépni a macedon hadseregbe.

Tisza az ellenzékhez

— A képviselőház ülése —

Budapest, szeptember 12.

A képviselőház ma csekély érdeklődés mellett kezdte meg ismét tanácskozásait. Miután megszavazták a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójáról szóló javaslatot, Tisza István gróf miniszterelnök azzal a kéréssel fordult az ellenzékhez, hogy *Andrássy Gyula* gróf és *Apponyi Albert* gróf indítványainak tárgyalása során, mely a holnapi ülésen veszi kezdetét, legyen tekintettel arra, hogy magasabb érdekeket szenvedélyes vitával ne érintsen.

Részletes tudósításunk az ülésről itt következik:

(A német birodalmi gyűlés köszönete)

Beöthy Pál elnök féltizenegy órakor nyitotta meg az ülést. Felolvasta *Kaempf* dr. német birodalmi gyűlési elnök táviratát, melyben a magyar képviselőháznak *Tutakán* elfoglalása alkalmából küldött üdvözlő sürgönyére válaszol. A válasz-távirat így hangzik:

„Excellenciának és a magyar képviselőház tagjainak szívből jövő köszönetemet fejezem ki a Nagyméltóságod által küldött üdvözlő tolmácsoló értelemért. Nem fogom elmulasztani ezt a birodalmi gyűléssel közölni legközelebbi ülésünk alkalmával. Meg vagyunk róla győződve, hogy a birodalmi gyűlés a Nagyméltóságod táviratában kifejezett kívánságokat és üdvözlőket a legszívélyesebben viszonzja. A változhatatlan hűség, amely bennünket és fegyvertársainkat összeköt, biztosít minket arról, hogy a tegnapi győzelmet hős csapataink további fényes fegyvertényei fogják követni.

(A vállalatok adója)

Ezután áttértek a napirendre: a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Hantos Elemér: Ebben a vitában elsősorban az a hangulat jut kifejezésre, amely okkal vagy ok nélkül az e jogi formában működő vállalatok ellen irányul. — A népszerűtlenség mélyebb magyarázata abban keresendő, hogy e vállalatokban, mint minden nagyobb organizációban szükségképp kifejlődnek bizonyos oligarchikus típusok és ezekkel együtt bizonyos exponált vezetők tulsulya a gazdasági élet többi tényezői felett. A törvényhozás ezzel szemben többnyire tehetetlen és amennyiben tehet ellene, azt sem az adótörvények keretében teheti. Ezután fejtegeti az adóterhek arányos és egyenlő elosztásának a szükségét. A javaslatot elfogadja.

Madarassy-Beck Gyula báró beszélt ezután a javaslat mellett.

Teleszky János pénzügyminiszter hangoztatta, hogy a háború után a szövetkezeteket olyan alapokra fektetik, hogy a szövetkezet megfelelően hivatásának és valóban szövetkezés legyen. Tüzetesen válaszolt a vita szónokainak kifogásaira és elfogadásra ajánlotta a javaslatot.

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban megszavazta és a délutáni folytatólagos ülésen részleteiben is elfogadta.

Elfogadták továbbá a *Rába szabályozásáról* szóló törvényjavaslatot is.

(Tisza az ellenzékhez)

A holnapi ülés napirendjének megállapítása során *Tisza István* gróf miniszterelnök szólalt fel és újabb intelmet intézett az ellenzékhez, amelytől *Andrássy* és *Apponyi* indítványainak holnapi tárgyalása alkalmával méltánylást és megfontolást kér. A kényes természetű kérdéseket zárt ülésen beszélhetik meg, amelytől a kormány nem zárja el az ellenzékét.

Zichy Aladár gróf válaszolt a miniszterelnöknek. Nem hiszi, hogy a miniszterelnök feltételezze az ellenzékéről, hogy a hadviselés érdekeit sértő kérdéseket nyílt ülésen szóvá tenné, azonban az ellenzék a kormányelnöknek a zárt ülésről tett kijelentéseit szívesen veszi tudomásul.

Az ülés ezzel este fél 8 órakor véget ért.

HIREK

Debreceni és hajdumegyei bankigazgatók kitüntetése

A király elismerése a hadikölcsönök körüli érdemeikért

A hivatalos lap mai száma a magyar pénzügyintézetek vezetőinek kitüntetését közli, melylyel a király a hadikölcsönök kibocsátása körül szerzett érdemeikért jutalmazta őket. A debreceni pénzügyintézet vezetői közül a király *Keller József* drnak, a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja főnökének és tőli *Poroszlay Lászlónak*, az Alföldi Takarékpénztár részvénytársaság vezérigazgatójának a *Ferenc József rend lovagkeresztjét* adományozta. — Ugyanez a kitüntetés jutott *Berencsy Géza* -nak, a Hajdunánási Takarékpénztár részvénytársaság igazgatójának, végül *Paksy Károly*, a Hajduböszörményi Hitelbank és Takarékpénztár részvénytársaság vezérigazgatója a királyi tanácsosi címet kapta.

Ez alkalommal nem terjeszkedünk ki *Poroszlay Lászlónak* és *Keller József* drnak arra az általánosan elismert tevékenységére, melylyel Debrecen város közönségének gazdasági érdekeit szolgálják, csupán arra szorítkozunk, hogy visszaillesztést vessünk a négy magyar hadikölcsön sikeréért kifejtett önzetlen buzgóságukra, melyet most a királyi kegy méltán jutalmazott meg. Az *Alföldi Takarékpénztár* és a *Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja* vezettek mind a négy magyar hadikölcsön jegyzésére való részvételben és a legtisztább altruizmustól vezéreltetve, minden lehető elkövettek, hogy ügyfeleiknek megkönnyítsék a nemzet terheire való hozzájárulást. Hogy eredményes, nemes munkásságuk most legfelsőbb helyen is méltánylást talált, a város közönségének őszinte szerencsekívánatai keresik fel őket.

Paksy Károly és *Berencsy Géza* személyében a két hajdu város gazdasági életének kiváló vezérferfiát érte a királyi kegy.

— A *Szatmári képviselőválasztás*. Szatmárnémeti városban — mint tudósítónk táviratozza — ma ejtették meg az országgyűlési képviselőválasztást, amely *Kelemen Samu* dr. elhunytá folytán vált szükségessé. A kerület képviselőjévé a függetlenségi párti *Nagy Vince* dr ügyvédet választották meg 300 szavazattal többséggel, *Duszik Lajos* lelkész, ugyancsak függetlenségi jelölttel szemben.

— *Dóczi Imre* üdvözlése. A tiszántúli egyházközség középiskolai felügyelője, *Dóczi Imre* most ünnepelte 40 éves szolgálati jubileumát. Ebből az alkalomból *Könyves-Tóth Kálmán*, a debreceni lelkészi kar Nesztora, a következő üdvözlő levéllel kereste föl a jubilánst:

Kedves Barátom és Öcsém!

Olvastam a lapokból, hogy azon a magas pályán, melyet a Gondviselés számodra kijelölt, a negyvenedik évet immár elérted. Az a jellemzés, mely a „Protestáns Lap”-ban látott napvilágot, az utolsó szöveg híven találó. Csakugyan kevés emberre mutathatunk, ki oly sokoldalú tevékenységet fejtett volna ki a magyar református kulturánk érdekében.

Szívvél-lélekkel csatlakozom azokhoz, kik sietnek Téged üdvözölni s szívből kívánják, hogy az a szövetség, mely annyi fényt árasztott, továbbra is világoljon s melegítsen. Szükségünk van Reád, ki annyi téren vezerszerepre vagy hivatva s mindegyiknek lelkiismeretesen s szaktudással megfelelsz. A magyarok Istene tartson meg Téged számos éven át a mi számunkra! Koszorudba helyezd el ezt az egy bábérlevelet, melyet abba 80 éves öreg barátod tüz.

Vagyok Debrecenben, 1916. szeptember 12-én

öreg barátod:

Könyves Tóth Kálmán.

— *Nagy tüz a pétervári kikötőben*. — Stockholmból táviratozzák: A *Ruskoje Slowo* jelentése szerint a pétervári kikötőben óriási tüz pusztított, amelynek kereskedelmi hajók is áldozatul estek és az orosz főváros minden gabonakészlete elpusztult. A tüz éjjelkor kezdődött; legelőször a villamos gabonarakodó égett le.

— *Debrecen társadalma az erdélyi menekültekért*. Az oláh betörés elől menekült erdélyi honfitársaink támogatására újabb adakoztak: Dr. *Legányi Gyuláné* 30 kor., az *Árpád-téri ref. lelkészi hivatal utján*: *Komlóssy Margit* 4, *Vezendi Margit* — 40, *Varga Ilonka* 1, N. N. 2, *Nagy Gyuláné* 2, *Boldog Józsefné* 10, *Daku András* 20, *Falus György* 2, *Soós Gábor* és neje 10, N. N. 10, özv. *Sipos Andrásné* 10 kor. Izs. iskola gyűjtése 25, *Lengyel Ferenc* 20, *Rokkant-iskola gyűjtése* 52, *Erős Jakab* 100, *Balla István* 10, Ág. ev. egyház perselygyűjtése 6.40, *Kovácsné Udvarhelyi Erzsébet* 100 koronát.

A *debreceni Stefánia Szövetség* az erdélyi menekültek gyermekeinek felruházását, illetve tiszta fehérneművel való ellátását is magára vállalván, ismételten a nagyközönség áldozatkészségéhez fordul és tisztelettel kéri, hogy amennyiben valaki csecsemők vagy kisebb gyermekek részére szolgáló ruhaneművel rendelkeznek, ezen szegény menekült gyermekek felruházása céljából a debreceni *Stefánia Szövetségnek* egyelőre az állami gyermekmenhelyben levő ideiglenes helyiségébe vagy a vasutnál állandóan levő megbízottainak eljuttatni szíveskedjék.

— *A petrozsényi bányák*. A gyorsan román kézre került hunyadmegyei szénbányák közül a legnagyobb a petrozsényi és lupényi. A Zsil völgye 200 négyzetkilométer kiterjedésű széntartalmu terület. Megbízható becslés szerint e terület minden négyzetméterére 400 métermázsa szén jut. Naponta 700 vagon szén szállítottak a Zsil-völgyből. — Az itteni szén vegyi szempontból a kőszénhez hasonló és mellékterményei révén egyike a világ legértékesebb szénfajtáinak. Melléktermékei: kátrány, kénsavas ammóniak és benzol. Az ammóniakot háboruban robbanóanyagként, bé-

SIROLIN "Roche"

mellbetegségek, szamárhurut, asztma, influenza ellen.
Ki használjon sirolint?

1. Mindenki aki huzamosabb idő óta szenved köhögésben. Mert jobb betegségeket elhárítani, mint gyógyítani.
2. Azok, kik krónikus légcsőhurutban szenvednek, sirolint használnak.
3. Asztmában szenvedők, kiknek betegsége a sirolin használata jelentősen csökkenti.
4. Skrofulózisban szenvedő gyermekek, kiknek általános közérületét a sirolin előnyösen befolyásolja.

Kapható minden gyógyi szertárban, ára 4 Korona.

kében trágyázási célokra alkalmazzák, a benzolt pedig úgy használják, hogy motorok hajtására, miként a benzint. A bányák a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat tulajdonát képezték. Az elmenekült munkások egy része a pécsi bányákban talált elhelyezést.

Az iparostanoncskola igazgatósága — a 93,200—1916. VII. é. sz. miniszteri rendelet alapján — tudatja a tanonctartó munkaadóknak, hogy azok az iparostanulók, kik a múlt 1915—16-ik iskolai évben hadimunkában való segédkezés címén ideiglenesen, 1916. augusztus 31-ig szabadságot nyertek: 1916. szeptember 15-től kezdve csak abban az esetben nem tekinthetők igazolatlan mulasztóknak, ha a további szabadságolásra jogot biztosító törvényes ok ma is fennáll és ez az iskolai irodában okmányokkal igazolást nyer.

Az érkezők elszakadtak a román egyháztól. A múlt vasárnap, szeptember hó 3-ikán délelőtt istentisztelet volt az érkezői görög katolikus román templomban. Az istentisztelet után felállott a szószékre Gólya Gábor érkezői görög katolikus kántor, aki hosszabb beszédben magyarázta el a híveknek Romániának ellenünk elkövetett árulását. — Ezért azt ajánlotta az egyházközség tagjainak, hogy szakadjanak el a nagyváradi görög katolikus püspökségtől és csatlakozzanak a nyíregyházi görög katolikus magyar egyházhoz. Az egyházközség tagjai még aznap beadványt irtak alá, amelyben tudatják a nagyváradi görög katolikus román püspökséggel, hogy az egyháztól elszakadnak. Erkenézőről 600 lélek lépett ki az egyházból, de az Ermellék számos községében terjed a mozgalom, mert Gólya Gábor nem nyugszik meg abban, hogy csupán az érkezőket térítette át, hanem meglátogatta az Ermellék még néhány községét, ahol folytatja a térítés munkáját. Gólya Gábor akciójának sikere mindenesetre érdekes tünete a mai állapotoknak.

Kosztüm- és ruhakelme selymek, bárosnyok remek választékban találhatók Frank Sándor nőidivat-cégnél. Telefon 12-56.

Az elesett 39-esek családjaiért. A következő sorok közlésére kértük fel: Dicső katonáink, a vitéz 39-esek elesett bajtársaik özvegyei és árvái segélyezésére Debrecen szab. kir. város árvaszékehez már három ízben küldöttek nagyobb összeget és pedig 500 koronát, 623 korona 66 fillért és 320 koronát. Az árvaszék ezen összegeket „A vitéz cs. és kir. 39-ik gyalogezred kötelékébe tartozottak hadiársvái és özvegyei segélyalapja” címén a gyámpénztárban kezelte. Fogadják hazafias adományaikért vitéz és nemesszivű 39-es katonáink ezután is meleg köszönetemet. **M e d g y a s z a y M i k l ó s** árvaszéki elnök.

Magyarul beszélő német tábornok. Az egyik magyar ezrednek a napokban, mint egy harctéri levél közli, kedves vendége volt: Litzmann német generális, a szóban forgó csoport főparancsnoka, kedélyesen mosolygó öreg ur, teli kitüntetéssel.

— Hogy vagy, fiam? — kérdi a bakától magyarul.

— Jól, instálom szépen — jön rá a válasz.

— Te is olyan derék magyar fiu vagy, mint társaid?

— Biz a kérem, én is megteszem a magamét, mint a többi — válaszolt a góbé.

S az öreg generális amit magyarul mondott, tiszta kijetéssel mondta.

Halmágyi divatházában intézeti ruhák és kabátok dus választékban.

A hadifénykép-kiállításra, melyet a Hadsegélyező Hivatal októberben rendez, a frontokról egyre érkeznek a szebbnél-szebb fölvételek. A kiállítás a háboru egész történetét kívánja bemutatni, azért fontos, hogy mindenki beküldje fölvételeit, amelyek a magyarság háborus szereplését megörökítik. A hivatal minden nagyságban és kivitelben elfogad képeket vagy filmeket, az esetleg szükséges előhívást és nagyítást maga végzi. Cím: Budapest, V., Akadémia-utca 17. szám.

Remek szabású blousok találhatók nagy választékban Frank Sándor nőidivat-cégnél. Telefon 12-56.

Iskolakönyvek használt állapotban féláron, új állapotban rendes bolti áron kaphatók Antalffy Józsefnél, Szent Anna-utca 13.

Halmágyi divatházába az őszi női felöltő- és kosztüm-újítások megérkeztek.

LEGUJABB

A bécsi román követ elutazott

Bécs, szeptember 12. (Magyar Távirati Iroda.) *Mavrocordat* román követ ma este csatládijával és a követség személyzetével Berlingen keresztül Svédországba utazott.

A tutrakani hadtestparancsnok a Dunába fuladt

Szófia, szeptember 12. (Magyar Távirati Iroda.) *Besarabescu* tábornok, tutrakani román hadtestparancsnok a vár eleste után elsőnek igyekezett csónakon a Duna tulsó oldalára menekülni. A bolgár tüzérség elsüllyesztette a csónakot és a román tábornok a Dunába fuladt.

Szófia, szeptember 12. A bolgár hadügyminisztérium orgánuma szerint Tutraan elfoglalása alkalmával hét román hadtest közül az egyik teljesen odaveszett, nagymennyiségű hadianyaggal és műszaki csapatokkal együtt.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
CSÜTÖRTÖK: *Bőregér.*

A színházi iroda hírei. Ma a „Boszorkány”, e nagyhatású színmű kerül színpadra a régi szereposztással. — Holnap, csütörtökre a „Bőregér” operettet tűzte ki a társulat előadásul Borbély Lili felléptével. Főbb szerepeket játszanak a darabban Bálint Béla, Görög Olga, Sólyom Janka, Gáthy, Kassay, Várnay és Sáfár.

A Deutschland hazaérkezését mutatja be ma is az *Uránia* egy nagyszabású új műsor keretében. Látjuk König kapitányt, a hajó legénységét és a gyönyörűen fellobogózt kikötőt a rengeteg várakozó tömeggel. A két elsőrangú sláger-dráma is kiváló érdekessége a műsornak. *Gordon Bell* egy pénzhamisító izgalmas történetét mutatja, míg a *Kisért a múlt* a Nordisk filmgyár egy pompás műve.

Switt Barker detektív-regénye után egy eredeti érdekesítő detektív-film készült „Ki ismeri fel a halottat?” címmel, melynek ma lesz a bemutatója az Apollóban. Ez a mesés újdonság a darab felépítésével, lebilincselő jeleneteivel és a kiváló színészek játékaival mindenhol feltűnő sikert aratott. A grandiozus kíséző műsorban kapjuk a legérdekesebb aktuálitást, a „Deutschland” megérkezését. E pompás műsor ma 5 órakor mérsékelt, 9 órakor rendes helyárrakkal kerül előadásra.

A „Kamélias hölgy” bemutatója a budapesti Mozzókép-Otthonban szenzációs sikert aratott. Dumas e világhírű drámáját filmen is kegyébe fogadta a közönség, mert a rendezése és technikája meglepő szép és a címszerepet játszó Franceska Bertini nemes szépségű, játékaiban megkapó erejű film-művésznő. A debreceni közönség bizonyára örömmel veszi, hogy az *Uránia* már e héten, pénteken bemutatja ezt a szenzációs drámát.

Csokos éjszakák. (Három fejezet a szerelem bibliájából.) Főszereplők: Paula Menichelli és Fabó Marie. Színpadra kerül az Apollóban pénteken, szombaton és vasárnap.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Intézeti fehérneműek

Matracok — paplanok — takarók
harisnyák — zsebkendők

óriási raktára!

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a fűpostával szemben.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tiz szőlő hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. Meghívásra házhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Iskola könyvek az összes iskolák részére fűzetek, író- és rajzszerek stb. még mindig olcsón kaphatók Fröhlich-féle könyv- és papírkereskedésben Szentanna-utca 1.

Kis gyermek mellé házi teendőket járta leányt keresek. Arany János utca 25. Utcai lakás.

Házmesternek kerestetik lehetőleg gyermektelen házaspár Sestakertbe, október elsejére. Cím a kiadóhivatalban.

Lapkihordásra asszonyok felvételnek a kiadóhivatalban.

Házmester, kis családú, kinek neje ügyes takarítónő, lakásért és fizetésért felvétetik Arany János-u. 20.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett: Csapó-utca 23. szám alatt fekvő ház, Király-utca 9. szám alatt lévő ház.

Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Mindenféle butorok eladók Iskola-utca 8. szám.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett; esetleg haszonbérbe is kiadó: Hajduszoboszlón lévő 74 hold föld tanyával, Hajduböszörményben lévő 190 hold föld tanyával, Halápon 12 hold föld kaszáló. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.

Zálogcédulát, törött aranyat, ezüstöt, brilliáns ékszert veszek és olcsón eladok Krámer, Arany Bika-bérbáz 3.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszoru

hőseink sírhalmára
vigasztaló és megnyugtató könyvecské

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidítő könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Helyiségváltoztatás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy évtizedek óta fennálló, jó hírnévnek örvendő

fűszer-, gyarmat-, festék- és rövidáru nagykereskedésemet

Dégenfeld-tér 7. sz. a.

a Nemzeti Nagy Bazár volt helyiségébe helyeztem át.

Teljes tisztelettel

LINDENFELD J. Jenő.

ELADÓ!

Püspökládányban 50 kat. hold első osztályu **loketo-föld tanyabirtok** megfelelő gazdasági épületekkel.

Veszek az Ondódon, Ebesen vagy a Macson **12—20 holdas birtokot.**

Eladó Debrecenben a Bocskai-tér 9. sz. alatti 200 □ öles udvar, van rajta korlátlan italmérségi jog is. Értekezhetni: **a kiadóhivatalban.**